

جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی بیماران مبتلا به آرتریت

***دکتر ثمیله نوربخش:** استاد و فوق تخصص عفونی کودکان، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
s-noorbakhsh@tums.ac.ir & samileh_noorbakhsh@yahoo.com

دکتر ویدا ضرابی: استادیار و متخصص رادیولوژی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
vida_zarabi20@yahoo.com

دکتر مهشید طالبی طاهر: دانشیار و متخصص عفونی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
mtalebitaheer2000@yahoo.com

آذر دخت طباطبایی: کارشناس ارشد میکروب شناسی، مربی، مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران.
azardokht_tabatabaei@yahoo.com

دکتر نازنین علی بیک: بخش کودکان، مجتمع حضرت رسول اکرم (ص)، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. nazi_111015@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۲/۱/۱۷

تاریخ دریافت: ۹۱/۹/۲۰

چکیده

زمینه و هدف: تعیین عوامل آرتریت سپتیک بسیار مهم است. هدف از این مطالعه جستجوی آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی مبتلایان به آرتریت بود.

روش کار: یک مطالعه مقطعی به روی ۵۲ کودک مبتلا به مونو آرتریت حاد در مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) تهران (۹۱-۱۳۸۹) انجام شد. رنگ‌آمیزی گرم، کشت، و آزمون سریع تشخیصی آنتی ژن (لاتکس آگلوتیناسیون) برای هموفیلوس، پنوموکوک، استرپتوکوک گروه ب و مننگوکوک، ای کلی انجام گرفت و آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ (کمپانی کازابیو، مجوز اتریش، چین، الیزا) در مایع مفصل بیماران (با کشت و اسمیر منفی) جستجو گردید. از روش‌های آمار توصیفی (جداول و نمودار) و χ^2 test و mann-whitney u test استفاده گردید. عدد پی کمتر از ۰/۰۵ با ارزش تلقی گردید.

یافته‌ها: تشخیص آرتریت چرکی در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲) شامل: ۱۵٪ (۸/۵۲) کشت و یا اسمیر مثبت، ۵/۷٪ (۳/۵۲) آزمون سریع آنتی ژنیک لاتکس مثبت، و ۳/۸٪ (۲/۵۲) آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ مثبت (علی رغم منفی بودن کشت، اسمیر و آزمون لاتکس منفی) بود.

نتیجه گیری: در ۳۴/۵٪ (۱۱ نفر) بیماران تشخیص آرتریت چرکی داده شد. فقط در ۱۵٪ (۸ نفر) بیماران کشت و یا اسمیر مثبت (استاف و پنوموکوک) بود. آزمون سریع آنتی ژن باکتریایی در ۵/۷٪ (۳ نفر) و آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در ۳/۸٪ (۲ نفر) بیماران مثبت بود. با افزودن روش‌های تشخیصی جدید جستجوی آنتی ژن باکتریایی های شایع (به خصوص استرپتوکوک) به روش‌های معمول نقش عوامل عفونی در آرتریت حاد واضح‌تر می‌شود. سیستم دفاعی بدن قادر به شناسایی آنتی ژن استرپتوکوک مایع مفصل بیماران نبوده و عوارض قلبی، کلیوی، و عصبی غیر قابل برگشت محتمل خواهد بود. درمان مناسب در عفونت‌های اثبات شده استرپتوکوکی توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ، آرتریت، آرتریت سپتیک

مقدمه

مهم‌ترین آرتریت‌های عفونی و از اورژانس‌های طب اطفال بوده و تشخیص سریع و شروع به موقع درمان‌های دارویی و جراحی در آن الزامی است. در صورت عدم درمان سریع و کافی احتمال بروز صدمات دائمی به صفحه رشد و سینوویوم را باعث خواهد شد (۲).

مطالعه Van der و همکارانش نشان داد در موارد منفی بودن کشت‌های معمول مایع مفصل، اقدامات تکمیلی مانند پی سی آر می‌تواند کمک کننده باشد (۴-۲). آسپیراسیون مایع مفصلی به عنوان استاندارد طلایی تشخیص است. تشخیص ارگانیزم مسئول در

آرتریت حاد به صورت قرمزی، تورم و گرمای مفاصل تظاهر می‌یابد و معمولاً در لمس نیز دردناک و حساس است. اگر چه آرتریت عفونی با ارگانیزم‌های باکتریال و بیشتر در سنین کودکی و زیر ۲ سال اتفاق می‌افتد (۱)، اما بیماری‌های روماتولوژیک و بدخیمی و عفونت‌های باکتریال مزمن (مانند سل و قارچ‌ها) و ویروس‌ها هم در ایجاد آرتریت کودکان نقش دارند (۱). در مطالعات مختلف شیوع آرتریت سپتیک حدود ۱۲ در، ۱۰۰۰۰۰ نفر گزارش شده است. آرتریت چرکی از شایع‌ترین و

آنتی ژن شناسایی نمی‌شود. استرپتوکوک به دلیل مشابهت مولکولی به نسوج قلب، اعصاب، عضلات صاف و دریچه‌های قلبی و کلیه صدمه می‌زند.

عفونت استرپتوکوکی در بسیاری از کودکان به علت خفیف بودن علائم بالینی و عدم استفاده از روش‌های تشخیص مناسب، تشخیص داده نشده و درمان مناسب نمی‌شوند (۹-۱۴). درمان عفونت‌های استرپتوکوکی سریع و آسان است. درمان ناقص و عدم تشخیص فارنزیت استرپتوکوکی و سایر موارد عفونت‌های استرپتوکوکی، احتمال عوارض آن را افزایش می‌دهد.

از سوی دیگر آرتريت در کودکان ایرانی شایع و عوامل عفونی متعددی در آن دخیل هستند (۲۱-۱۸). در بزرگسالان بیشتر علل غیر چرکی مطرح می‌باشد (۲۴-۲۲). تشخیص دقیق عوامل میکروبی مسئول در آرتريت کودکان (به ویژه ارگانيسم‌هایی مانند هموفیلوس و پنوموکوک) با روش‌های معمولی (اسمیر مستقیم مایع مفصل و کشت) به تنهایی قابل دستیابی نیست. عفونت‌های استرپتوکوکی گروه آ هنوز در کودکان ایرانی شایع و تظاهرات بالینی متفاوتی را قادر است ایجاد نماید. بنابراین استفاده از روش‌های جدید و سریع برای تشخیص آرتريت سپتیک از اهمیت ویژه‌ای برخوردار و بسیار کمک کننده خواهد بود. هدف مطالعه فعلی جستجوی آنتی ژن پلی ساکارییدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی کودکان مبتلا به آرتريت بستری در بخش کودکان مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) بود.

روش کار

این مطالعه مقطعی بر روی بیماران بستری در بخش کودکان، و مرکز تحقیقات بیماری‌های عفونی کودکان در مجتمع حضرت رسول اکرم (ص) وابسته به دانشگاه علوم پزشکی تهران در سال‌های ۹۱-۱۳۸۹ انجام شد. مطالعه در کمیته اخلاق مرکز تحقیقات عفونی کودکان دانشگاه علوم پزشکی تهران تایید و متعهد به اصول عهدنامه هلسینکی بود. فرم موافقت نامه اخلاق در پژوهش پزشکی برای هر کودک با امضای والدین تکمیل گردید.

مایع مفصل به روش‌های اسمیر و کشت اولین قدم برای تشخیص آرتريت سپتیک است. اما در شرایط ایده آل و دقیق آزمایشگاهی هم با رنگ آمیزی گرم (اسمیر) و کشت مایع مفصل فقط ۴۰-۲۵٪ بیماران مثبت خواهد بود (۳ و ۴). برای افتراق فرآیندهای التهابی از بیماری‌های عفونی شاخص‌های آزمایشگاهی متعدد مانند تعداد گلبول‌های سفید، سرعت رسوب اریتروسیت‌ها و سی‌آر‌پی وجود دارد. اگرچه با ارزش و کمک کننده هستند اما قطعی نمی‌باشند (۵ و ۶). روش پی‌سی‌آر PCR برای تشخیص عوامل باکتریال و ویروسی در مایع مفصل کمک کننده است اما همیشه در دسترس نیست.

استفاده از روش‌های تشخیصی غیر وابسته به کشت مانند آزمون لاتکس (به خصوص در مواردی که آنتی بیوتیک مصرف شده است) در ارگان‌هایی که ذاتاً استریل هستند مانند مایع مغزی نخاعی بسیار کمک کننده بوده است. اساساً استفاده از آزمون لاتکس آگلوتیناسیون (LPA) برای تشخیص آنتی ژن باکتریال در مایعات استریل بدن توصیه می‌شود. بنابراین جستجوی آنتی ژن عوامل باکتریال در مایع مفصلی مانند سایر نواحی استریل بدن مفید است (۳ و ۴).

Mignemi et al گزارش کاملی از تغییرات پاتولوژیک مفصل در عفونت‌های استرپتوکوکی ذکر کرده است (۵). در کشورهای در حال توسعه مانند ایران هنوز عفونت‌های استرپتوکوکی علامت دار و بدون علامت (ناقلین حلقی) از اهمیت زیادی برخوردار هستند (۱۷-۶). نه تنها استرپتوکوک همچنان یکی از عوامل مهم فارنزیت حاد در کودکان می‌باشد (۶-۱۱)، بلکه عوارض متعدد متعاقب عفونت‌های استرپتوکوکی حلق به خصوص تب روماتیسمی، گلومرولونفریت، آرتريت‌های واکنشی و عوارض اتوایمون (پانداس) در ایران گزارش می‌شود (۱۷-۱۵). در خصوص حساسیت آنتی بیوتیک این ارگانيسم در کشور نیز مطالعاتی انجام شده است (۱۴-۱۲).

عوامل ویرولاسی استرپتوکوک در سطح سلول است. کپسول پلی ساکارییدی ارگانيسم (حاوی هیالورونیک اسید) مشابه بافت همبندی بدن انسان است. استرپتوکوک توسط سیستم دفاعی بدن به عنوان

نمونه‌گیری غیراحتمالی (آسان)، انتخاب شدند و پرسش نامه ثبت گردید. بعد از انجام سونوگرافی مفصل و اطمینان از وجود مایع مفصلی توسط متخصص ارتوپدی پونکسیون مفصلی با روش استریل انجام و مقدار ۵-۳ میلی لیتر خارج شد. در ۵۲ بیمار مایع مفصلی به اندازه کافی برای انجام تمامی آزمون‌های آزمایشگاهی وجود داشت. به روی ۵۲ نمونه نهایی آزمایش‌های روتین شامل آنالیز بیوشیمی (پروتئین، قند، LDH، PH)، سلول، اسمیر و رنگ آمیزی گرم، کشت مایع مفصلی، جستجوی آنتی ژن باکتریال به روش آزمون لاتکس آگلوتیناسیون (LPA) با آزمون سریع آنتی ژنی Combo test kit BO USA برای تعیین آنتی ژن ارگانیزم‌هایی که به راحتی رشد نمی‌کنند مانند پنوموکک، هموفیلوس، ای‌کلی، استرپتوکوک گروه-ب و مننگوکک انجام گردید. بررسی آنتی ژن پلی‌ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در مایع مفصلی با استفاده از روش الیزا و کیت‌های شرکت پادتن دانش دارای کنترل مثبت و منفی (Austria liscence, China, Cusabio) انجام گرفت.

داده‌ها با برنامه نرم افزار آماری spss نسخه دهم آنالیز شد. آمار توصیفی (شامل میانگین و انحراف معیار) برای متغیرهای کمی (سن) و برای متغیرهای کیفی مانند جنس و نوع آرتريت و آزمون لاتکس و کشت و... از فراوانی خام و فراوانی نسبی (درصد) استفاده شد.

یافته‌ها

در ۵۲ بیمار آزمایش‌ها انجام گرفت. آرتريت چرکی تشخیص نهایی در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲ نفر) بود. ۱۵/۳٪ (۸/۵۲ نفر) از بیماران با کشت و یا اسمیر تشخیص قطعی داد شد که شامل ۳ مورد استافیلوکوک، ۳ مورد پنوموکوک، ۱ مورد هموفیلوس و ۱ مورد کلیسیلا بود. در ۵/۷٪ (۳/۵۲ مورد) از بیماران هم با آزمون سریع لاتکس آگلوتیناسیون، آنتی ژن عوامل میکروبی ثبت گردید که شامل هموفیلوس ۱ مورد و پنوموکوک و نایسریا هر کدام ۱ مورد مثبت بود. در ۳/۸٪ از بیماران مبتلا به آرتريت (۲/۵۲)، که

پونکسیون مایع مفصلی در کودکان با نظر پزشک معالج بود. ابتدا پرسش نامه شامل مشخصات فردی، جنس، سن، نتایج معاینات بالینی، سیر بیماری، نتایج آزمون‌های آزمایشگاهی (اسمی، کشت، بیوشیمی مایع مفصلی، اسمیر) تعیین آنتی ژن باکتری با آزمون لاتکس و آنتی ژن استرپتوکوک در مایع مفصلی، موارد آرتريت چرکی و غیر چرکی ذکر گردید.

انتخاب بیماران: کلیه بیماران مبتلا به آرتريت بر اساس وجود معیارهای بالینی آرتريت شامل درد، تورم و التهاب مفصل منفرد همراه با تغییرات بیوشیمیایی التهابی به نفع آرتريت وارد مطالعه شدند.

معیار آرتريت سپتیک: وجود شواهد بالینی آرتريت توام با مثبت بودن اسمیر در رنگ آمیزی مستقیم مایع مفصل/ یا کشت مثبت مایع مفصلی، یا آزمون سریع لاتکس آگلوتیناسیون مثبت (تعیین آنتی ژن باکتری‌های شایع شامل: پنوموکوک، هموفیلوس، مننگوکوک، استرپتوکوک گروه-ب، ای‌کلی)

آرتريت غیر سپتیک: وجود شواهد بالینی آرتريت در غیاب موارد ذکر شده است.

معیارهای خروج: ناکافی بودن مایع مفصلی، عدم رضایت به انجام پونکسیون، تشخیص نهایی سایر علل آرتريت و تورم مفصل (هموراژی مفصل، تروما، بدخیمی‌ها)، درگیری چند مفصل به طور همزمان (پلی آرتريت) و یا مهاجر، تب روماتیسمی، آرتريت التهابی متعاقب گاستروآرتريت‌ها (شیکلایی، سالمونلا و...)، اثبات عفونت‌های ویروسی مانند مونونوکلئوز، آبله‌مرغان، هپاتیت، تزریق واکسن، و سایر بیماری‌های بشوری که نیاز به تخلیه مایع مفصل نداشتند.

در طی مدت مطالعه ۱۲۰ کودک با شک اولیه به آرتريت در بخش پذیرش شدند. روش نمونه‌گیری آسان و چند مرحله‌ای بود. ارزیابی اولیه انجام و براساس معیارهای ورود و خروج تعداد زیادی از مطالعه خارج شدند. شصت و چهار کودک مبتلا به آرتريت در محدوده سنی ۶ ماه تا ۱۶ سال، با میانگین سنی ۱۱ و انحراف معیار ۳/۹ سال، ۵۳/۴٪ بیماران مذکر و ۴۶/۶٪ مونث با روش

جدول ۱- نتایج آزمون های آزمایشگاهی در مایع مفصل ۵۲ بیمار مبتلا به آرتریت

آزمون آزمایشگاهی	کشت مثبت	رنگ آمیزی گرم (اسمیر)	آنتی ژن با کنترال (لاتکس آگلوتیناسیون)	آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ (الیزا)
تعداد موارد مثبت	۵	۳	۳	۲
درصد	۹/۶٪	۵/۸٪	۵/۸٪	۳/۸٪

تمامی آزمون‌های قبلی (کشت واسمیر و آزمون سریع آنتی ژنی لاتکس مایع مفصلی منفی بود)، آنتی ژن استرپتوکوک گروه آ با روش الیزا، در مایع مفصل مثبت شد (جدول ۱).

جدا کردن ارگانیسیم با سن و جنس بیماران ارتباطی نداشت ($p=0/925$, $p=1$).

بحث و نتیجه گیری

علی رغم استفاده از روش های تشخیصی متعدد مانند کشت، اسمیر و آزمون لاتکس فقط در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲ نفر) تشخیص آرتریت چرکی داده شد که ۱۵٪ (۸/۵۲ نفر) آن با کشت ویا اسمیر مثبت نهایی گردید. در بسیاری از منابع ذکر شده است که با رنگ آمیزی گرم و کشت مایع مفصلی حداکثر ۴۰-۲۵٪ عوامل آرتریت تشخیص داده می شود. این مطالعه هم توانست با استفاده از روش های مختلف در ۳۴/۵٪ (۱۱/۵۲ نفر) کودکان مبتلا به آرتریت موارد چرکی را مشخص نماید (۱۳). اگرچه در یک بررسی خارجی مشابه در اکتبر ۲۰۰۰ در آرتریت سپتیک کودکان مایع مفصلی در حدود ۸۵٪ موارد مثبت بود و باکتری از مجموعه کشت های خون، مفصل، یا استخوان در ۷۰٪ موارد مثبت شده است. شایع ترین ارگانیسیم استاف اورئوس بوده است (۱۳). لی و همکارانش هم در ۴۳٪ بالغین تشخیص آرتریت چرکی را دادند که بیشتر از ۳۴/۵٪ مطالعه فعلی است (۳). نتایج تمامی مطالعات در کودکان ایرانی مانند همین مطالعه استاف نقش عمده ای با روش کشت واسمیر داشته و عوامل میکروبی دیگر مانند هموفیلوس و پنوموکوک کمتر گزارش شده اند (۱۸-۲۱).

اگرچه در کشورهایمانند ایران که از واکسن هموفیلوس استفاده نمی شود و حدود ۵۰٪ موارد آرتریت سپتیک در سنین پایین به وقوع می پیوندد (۱۲ و ۱۳)، اما شایع ترین عوامل آرتریت

سپتیک در کودکان مطالعه حاضر به ترتیب استاف اورئوس و پنوموکوک بوده و هموفیلوس انفلونزا شیوع کمتر از انتظار داشت. شاید محدوده سنی نسبتاً بالای بیماران (میانگین سنی ۱۱ و انحراف معیار ۳/۹ سال) توجیه کننده این امر باشد، چون هموفیلوس انفلونزا معمولاً در ایجاد آرتریت سنین کمتر از ۵ سال نقش دارد. در مطالعه دکتر میمیشی و همکارانش هم، در مقایسه میانگین سنی کودکان کمتر از مطالعه فعلی است اما باز هم هموفیلوس نقش کمتری داشته است (۱۸). در یک دوره ۱۰ ساله بین سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۵، دکتر امینی و همکارانش ۱۴۵ کودک مبتلا به آرتریت سپتیک و استومیلیت (با میانگین سنی ۱۸ ماه) در تهران را بررسی کردند (۲۰). در ۸٪ بیماران کشت مایع مفصلی مثبت گزارش شد در حالی که ۸/۴٪ کشت خون مثبت داشته اند و در ۱۹/۷٪ کشت مایع مفصلی و خون هر دو مثبت شده اند. شایع ترین میکرو ارگانیسیم جدا شده از کشت ها، استافیلوکوک اورئوس، استافیلوکوک کواگولاز منفی، کلبسیلا و استرپتوکوک گروه B بوده اند (۲۰).

در مطالعه دکتر طالبی طاهر و همکارانش به روی ۱۰۰ مورد آرتریت بزرگسالان (میانگین سنی ۴۸ سال) کشت مایع سینوویال در ۴۵٪ موارد مثبت و عمدتاً استافیلوکوک و سپس باسیل های گرم منفی کاندیدا، سل، و بروسلا بود (۲۲). راحت بودن و سهولت جدا کردن استافیلوکوک در محیط توجیه کننده موارد مثبت بالای این مطالعه وسایر مطالعات گروه بزرگسالان است (۲۴-۲۲).

اخیراً برای تشخیص قطعی ارگانیسیم های مسئول از Multiplex PCR استفاده می شود. در یک مطالعه (۱۹۹۹) DNA باکتری در مایع مفصل افرادی که تحت درمان آنتی بیوتیکی بودند جستجو شد که نشان داد آنالیز PCR برای تشخیص و پیگیری حضور DNA باکتری در مایع

آنتی ژن کپسول پلی ساکاریدی استرپتوکوک که در مایع مفصل بیماران به دست آمد، می تواند ناشی از تهاجم مستقیم ارگانیزم به مفصل و یا وجود عفونت در نواحی خارج از مفصل و انتقال آن به مفصل از طریق هماتوژن باشد. این آنتی ژن توسط سیستم دفاعی بدن شناسایی نمی شود. این خطر بالقوه وجود دارد که به علت مشابهت آن با بافت همبندی به نسوج قلب، اعصاب، عضلات صاف، دریچه های قلبی و کلیه صدمه بزند و یا عوارض دراز مدت غیر قابل جبرانی را ایجاد نماید (۱۷-۱۵). بنابراین توجه به اهمیت و جستجوی این ارگانیزم و در صورت نیاز درمان آنتی بیوتیک مفید، از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

مطالعات متعددی در کشور نشان می دهد که عفونت استرپتوکوکی گروه آهمچنان در بیماری های کودکان نقش دارد (۱۸-۶). در مطالعه ای در همین مرکز با استفاده از روش آزمون سریع آنتی ژنی در حلق کودکان، استرپتوکوک عامل فارنژیت تشخیص داده شد و این روش بسیار کمک کننده بود. ۳۴٪ موارد مثبت با آزمون سریع در مقایسه با ۱۷٪ کشت حلق مثبت تقریباً ۲ برابر افزایش داشت. نتایج آزمون سریع بر خلاف نتایج کشت حلق تابع مصرف آنتی بیوتیک قبلی در بیماران نبود. متوسط سن کودکان مبتلا به فارنژیت استرپتوکوکی ۷۰-۶۰ ماه و قابل انتظار برای فارنژیت استرپتوکوکی بود. این مطالعه اهمیت استفاده از روش آزمون سریع برای تشخیص به موقع و درمان سریع تر گلو درد استرپتوکوکی را نمایان ساخت (۷). سن بیماران مطالعه حاضر با این مطالعه هماهنگی دارد (۷).

گزارش Mignemi et al نتایجی مشابه همین مطالعه دارد (۵). عوارض اسکلتی ناشی از استرپتوکوک شامل آرتریت سپتیک، تب روماتیسمی و فرم خوش خیم آرتریت راکتیو آن مکرراً شرح داده شده است (۱ و ۵). تغییرات پاتولوژیک مفصل در ۵ بیمار با عفونت استرپتوکوکی گزارش شد که شامل سینوویت گذرا، ۲ مورد سینوویت التهابی، ۱ مورد آرتریت سپتیک و ۱ مورد تب روماتیسمی بود. آن ها نتیجه گیری کردند که به علت متعدد بودن عامل درد مفصلی

مفصل چرکی با مصرف آنتی بیوتیک قبلی بسیار با ارزش و قابل استفاده است. عدم حضور DNA باکتری به قطع ادامه درمان کمک می کند. در یک مطالعه با استفاده از broad range 16S DNA Real time PCR توانستند از ۲۳٪ موارد مشکوک به آرتریت سپتیک (با کشت منفی) حضور ارگانیزم را ثابت کنند. بنابراین در مواردی که کشت منفی است این روش ارجح است. اما گران بودن عامل مهم عدم استفاده همگانی و وسیع از این روش است (۲۱).

اهمیت این مطالعه و تفاوت آن با سایر مطالعات (به خصوص در گروه کودکان) استفاده و نقش تشخیصی مهم جستجوی آنتی ژن های باکتریایی در مایع مفصل بیماران است. عدم جدا کردن ارگانیزم های مسئول آرتریت چرکی در مایع مفصلی با روش های کشت معمول شایع است. مسائلی مانند عدم رشد میکروب در مایع مفصل به طور ذاتی، مصرف آنتی بیوتیک قبل از انجام کشت و یا مسائل تکنیکی و شرایط نامطلوب کشت برای رشد میکروب هایی که به سختی رشد می کنند از عوامل منفی شدن کشت مایع مفصل می باشند. آزمون های سریع لاتکس آگلوتیناسیون برای جستجوی آنتی ژن باکتری هایی مفید است که در کودکان بسیار شایع اما به سختی در محیط کشت رشد می کنند (مانند هموفیلوس، پنوموکوک و نایسریا). در این مطالعه با آزمون سریع لاتکس آگلوتیناسیون، علی رغم کشت منفی مایع مفصلی، حضور آنتی ژن ۳ ارگانیزم شایع در ۵/۷٪ (۳ مورد) از کودکان مبتلا به آرتریت اثبات گشت. به علاوه در ۳/۸٪ (۲ نفر) از بیماران مطالعه حاضر علی رغم کشت واسمیر منفی و آزمون لاتکس منفی (برای سایر ارگانیزم ها)، آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ با روش الیزا در مایع مفصلی مثبت بود. هر چند به علت کم بودن موارد مثبت آن نمی توان اظهار نظر قطعی نمود اما علی رغم کم بودن موارد مثبت استرپتوکوک گروه آ، فراوانی آن به تنهایی بیشتر از هموفیلوس بود. بنابراین شاید بتوان در آینده با جستجوی آنتی ژن میکروارگانیزم ها (که بر خلاف پی سی آر) چندان گران نیستند بر این ضعف غلبه کرد.

Torres J. Diagnostic utility of laboratory tests in septic arthritis *Emerg Med J*. 2007; 24(2):75-7.

4. Rosey AL, Abachin E, Quesens G, Cadilhac C. Development of a broad range 16S DNA Real time PCR for diagnosis of septic arthritis in children. *J Microbiol Methods*. 2007; 68(1):88-93.

5. Mignemi ME, Martus JE, Bracikowski AC, Lovejoy SA, Mencia GA, Schoenecker JG. The spectrum of group A streptococcal joint pathology in the acute care setting. *Pediatr Emerg Care*. 2012; 28(11):1185-9.

6. Jasir A, Noorani A, Mirsalehian A, Schalen C. Isolation rates of *Streptococcus pyogenes* in patients with acute pharyngotonsillitis and among healthy school children in Iran. *Epidemiol Infect*. 2000; 124:47-51.

7. Noorbakhsh S, Tabatabaei A, Farhadi M, Ebrahimi Taj F. Immunoassay chromatographic antigen test for rapid diagnosis of Group A beta hemolytic *Streptococcus pharyngitis* in children: A cross/ sectional study. *Iranian J Microb*. 2011; 3(2):99-103.

8. Shaikh N, Leonard E, Martin JM. Prevalence of streptococcal pharyngitis and streptococcal carriage in children: A meta-analysis. *Pediatrics*. 2010; 126:3 e557-e564.

9. Fazeli MR, Ghaemi E, Tabarraei A, Kaplan EL, Johnson DR, Vakili MA, et al. Group A streptococcal serotypes isolated from healthy school children in Eur *J Clin Microbiol Infect Dis*. 2003 Aug; 22(8):475-8. Epub 2003 Jul 18.

10. Sarvghad MR, Naderi HR, Naderi-Nassab M, Majdzadeh R, Javanian M, Faramarzi H, et al. An outbreak of food-borne group A *Streptococcus* (GAS) tonsillopharyngitis among residents of a dormitory. *Scand J Inf Dis*. 2005; 37(9):647-65.

11. Khashabi J, Hejazi S, Nikibakhsh AA, Taheri Talatapeh N, Nikibakhsh I. Incidence of group A beta hemolytic streptococcal carriage in normal populations of school children, Urmia, Iran. *Med J Tabriz Univ Med Sci*. 2003; (59):46-

در عفونت های استرپتوکوکی، آزمون های تشخیصی اختصاصی استرپتوکوک می تواند علل غیر تب روماتیسمی و غیر سپتیک را در بیماران نشان دهد. (۵).

کاهش عوارض دراز مدت قلبی و کلیوی و عصبی ناشی از استرپتوکوک گروه آ بسیار حیاتی است. درمان قابل دسترس و ساده عفونت استرپتوکوکی اهمیت تشخیص این روش را دوچندان می کند.

محدودیت مطالعه: به علت محدودیت بودجه استفاده از روش های تشخیص جدید و گران قیمت مانند پی سی آر باکتریال امکان پذیر نبود. از طرف دیگر سایر علل آرتریت عفونی مانند عوامل ویروسی متعدد و یا عفونت های میکوپلاسمایی و کلامیدیایی در بیمارانی که نتایج کشت، اسمیر و لاتکس منفی بود، بررسی نگردید.

در ۳۴/۵٪ (۱۱ نفر) بیماران، تشخیص آرتریت چرکی داده شد. فقط در ۱۵٪ بیماران کشت و یا اسمیر مثبت (استاف و پنوموکوک) بود. آزمون سریع آنتی ژن باکتریایی در ۵/۷٪ و آنتی ژن پلی ساکاریدی استرپتوکوک گروه آ در ۳/۸٪ بیماران مثبت بود. با افزودن روش های تشخیصی جدید جستجوی آنتی ژن باکتریایی های شایع (به خصوص استرپتوکوک) به روش های معمول نقش عوامل عفونی در آرتریت حاد واضح تر می شود. سیستم دفاعی بدن قادر به شناسایی آنتی ژن استرپتوکوک مایع مفصل بیماران نبوده و عوارض قلبی، کلیوی و عصبی غیر قابل برگشت محتمل خواهد بود. درمان مناسب عفونت های استرپتوکوکی اثبات شده توصیه می شود.

منابع

1. Krogstud P. Osteomyelitis and septic arthritis Feigin RD. Textbook of pediatric infectious diseases. 5th ed. USA: W.B. Saunders; 2005. 729-735.

2. Caksen H, Ozturk MK, Uzum K, Yuksel S, Ustunbas HB, Per H. Septic arthritis in children. *J Orthop Res*. 2007; 25(3):304-10.

3. Li SF, Cassidy C, Chang C, Gharib S,

diagnosis of septic arthritis in children. Razi J Med Sci. 2012; 18(92):1-7. [Persian].

22. Talebi Taher M, Gol Babaii S. Clinical and paraclinical Reports of 100 cases of infectious arthritis in Firoozgar and Rasoul-e-Akram hospitals, 1998-2003. J Iran Univ Med Sci. 2007; 54(14):115-7. [Persian].

23. Gharibdoost F, Samadi F, Taghipoor R, Akbarian M, Shahram F, Nadji A, et al. Heat shock protein 70 level of synovial fluid in rheumatoid arthritis versus osteoarthritis: a comparative study. TUMJ. 2007; 65(7):28-31. [Persian].

24. Talebi-Taher M, Shirani F, Nikanjam N, Shekarabi. Septic versus inflammatory arthritis: discriminating the ability of serum inflammatory markers. Rheumatol Int. 2012; 1(32):1981-4.

9. [Persian].

12. Nourouzi HR, Naderinasab M. The prevalence of pharyngeal carriers of group A beta hemolytic streptococcus and antibiotic susceptibility pattern of this bacteria in Zahedan, southeast of Iran. Iranian J Otorhinolaryngo. 2009; 21(1):33-40. [Persian].

13. Ghasemian R, Najafi N. Erythromycin resistance group A streptococcus associated with acute tonsillitis and pharyngitis. Int J Trop Med. 2007; 2 (4):118-22.

14. Sasan MS, Riyahi Zanian F, Birjandi B, Naderinasab M, Ejtehadi MM. Extremely high prevalence of erythromycin resistance of group A beta hemolytic streptococci in Mashhad, Iran. Iran J Pediatr. 2011; 21(1):126-8.

15. Noorbakhsh S, Jalili B, Shamshiri AR, Shirazi E, Tabatabaei A, Taghipour R, et al. The role of group A beta hemolytic streptococcal infections in patients with tic and tourett's disorders. TUMJ. 2010; 68(9):534-54. Persian.

16. Derakhshan A, Hekmat VR. Acute glomerulonephritis in Southern Iran. Iranian J Ped. 2008; 18(2):143-8.

17. Noorbakhsh S, Ebrahimi Taj F, Shirazi E, Shamshiri AR, Tabat A. A comparative study of streptococcal infection in children with PANDAS: a case-control study. TUMJ. 2012; 69(10):631-8. [Persian].

18. Mamishi S, Kalantari N, Pourakbari B. Clinical feature and etiology of septic arthritis and osteomyelitis in children in a 10 year period. Iranian J Ped. 2007; 45(1): 58-62.

19. Noorbakhsh S, Talebi-Taher M, Tabatabaei A. Staphylococcal superantigens in synovial fluid of 62 patients with arthritis. TUMJ. 2012; 70(1):41-8. Persian.

20. Amini E, Daneshjou Kh, Ghasemi M. A 17-year study of septic arthritis in neonates in two university hospitals. TUMJ. 2007; 65(5):33-8. [Persian].

21. Noorbakhsh S, Talebi Taher M, Tabatabaei A, Yeganeh M. Determination of STRE-1 level in synovial fluid for

Searching for group A streptococcal polysaccharide antigens in synovial fluid of patients with arthritis

***Samileh Noorbakhsh**, MD. Professor of Pediatric Infectious Diseases, Hazart-e-Rasool Akram Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran (*Corresponding author). samileh_noorbakhsh@yahoo.com; s-noorbakhsh@tums.ac.ir

Vida Zarabi, MD. Assistant Professor of Radiology, Hazart-e-Rasool Akram Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. vida_zarabi20@yahoo.com

Mahshid Talebi Taher, MD. Associate professor of Infectious Diseases, Hazart-e-Rasool Akram Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. mtalebitaher2000@yahoo.com

Azardokht Tabatabaei, MSc. Instructor, Hazart-e-Rasool Akram Hospital, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. azardokht_tabatabaei@yahoo.com

Nazanin Ali Beik, MD. Department of Pediatrics, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran. nazi_111015@yahoo.com

Abstract

Background: Determining the etiologic agents of septic arthritis is very important. The aim of the present study was to determine group A streptococcal polysaccharide antigens in synovial fluid of patients with arthritis.

Methods: A cross sectional study was conducted upon 52 cases with acute mono arthritis in Hazrat-e-Rasool Akram hospital in Tehran, Iran (2010-2012). Gram staining, culture and rapid antigen tests were performed (LPA) for H. influenza, S. pneumonia, group B streptococci, N. meningitidis, E.coli and; Group A streptococcal polysaccharide antigens (Cusabio company; Austria liscence, China, ELISA) was searched in synovial samples (negative smear and culture). p value <0.05 was considered valuable.

Results: Septic arthritis was diagnosed in 34.5%; that included positive culture or gram staining in 15%, positive rapid antigen test (LPA) in 5.7%, positive group A streptococcal polysaccharide antigens in 3.8% of cases with negative results for other tests.

Conclusions: Septic arthritis was diagnosed in 34.6% of cases. Only 15% of cases had positive culture or gram stain (mainly S. aureus, S. pneumonis), 5.7% were diagnosed by rapid antigenic tests (LPA) and group A streptococcal polysaccharide antigens (ELISA) test was positive in 3.8% of the remaining cases (negative smear and culture). By adding the new diagnostic methods to the conventional culture tests for detecting common bacterial antigens (especially streptococcus), the role of infectious organisms in evolution of acute arthritis would be elucidated better. Streptococcal polysaccharide antigens in synovial fluid are not defined by the immune system. The irreversible cardiac, renal, and neurologic complications are probable. Optimal treatment of proved streptococcal cases is recommended.

Keywords: Group A streptococcal polysaccharide antigens (ASP Ag), Arthritis, Septic arthritis.